

Ekologie

Dotace na úspory energií nabírají zpoždění

O novou várku dotací na energetické úspory budou moci podnikatelé žádat o měsíc později, než avizovalo ministerstvo průmyslu a obchodu. Úřad oddálil spuštění dotační výzvy, skrze niž firmám uhradí část nákladů například na výstavbu fotovoltaických elektráren, tepelná čerpadla nebo na modernizace rozvodů elektřiny, plynu a tepla. Celkem na tyto projekty chystá rozdělřit čtyři miliardy korun.

Ministerstvo start výzvy odkládá, protože stále nezískalo souhlas Evropské komise. „Program OP TAK, v jehož rámci bude výzva vypsaná, by měl být schválený v průběhu května. Následně bychom mohli program spustit zhruba v polovině června,“ řekla na konferenci o zlepšování energetické úspornosti budov Jana Bilková z odboru strukturálních fondů ministerstva průmyslu a obchodu. Komise musí program odsouhlasit, protože na něj půjdou peníze z evropských fondů.

Posun ovšem bude pro firmy znamenat komplikace. A to přesto, že dotační programy umožňují žádat o příspěvek i na několik měsíců staré projekty. „Aktuální zpoždění je extrémně problematické, protože přichází v nejméně vhodnou chvíli. Rostoucí ceny energií jsou pro firmy kritické a není výjimkou, kdy firma z měsíčních záloh 250 tisíc korun v roce 2021 musí nyní platit téměř milion. To je likvidační a firmy potřebují veškerou možnou pomoc,“ říká Jiří Kvíz, ředitel poradenské společnosti Inovation, který zároveň vede výbor pro dotační politiku v rámci Asociace malých a středních podniků.

Dotace na úspory energií budou moci z nového programu čerpat malé, střední i velké podniky. Vrátit se jim má až padesát procent nákladů, maximálně však 200 milionů korun. Výše podpory bude odstupňovaná podle velikosti firmy. Definitivní pravidla ministerstvo oznámí až při vypsaní výzvy.

Část podniků může zatím využít jiný dotační program. Ministerstvo průmyslu a obchodu v březnu začalo přijímat žádosti ve výzvě určené pro stavitele menších solárních elektráren na budovách. Na projekty s výkonem do jednoho MW rozdělí taktéž čtyři miliardy korun. O příspěvek podle nejnovějších dat úřadu požádalo k 19. dubnu více než 1400 podniků. I pokud by všechny uspěly, stále by k přerozdělení zbývalo téměř 1,5 miliardy. Další dotační výzvy mimo jiné na fotovoltaické elektrárny vypisuje ministerstvo životního prostředí.

Ani firmy, které dotaci získají, ale nemají úplně vyhráno. Problémy mají například se sháněním dodavatelů služeb. Třeba firmy montující fotovoltaické panely na střechy budov jsou dlouhodobě přetížené. Kromě podnikatelů pracují i pro domácnosti, které kvůli drahým energiím projevují o solární elektrárny stále větší zájem. Jiří Kvíz z Inovation se obává, že přetížení montážníků by mohli začít odmítat projekty menších a středních firem, které pro ně nebudou dostatečně atraktivní.

Adam Kotrbatý

Fotovoltaické panely.

Foto: Shutterstock

Krátce

Exkancléř Schröder: Rusko nemůžete dlouhodobě izolovat

Bývalý německý kancléř Gerhard Schröder v rozhovoru pro americký list New York Times prohlásil, že ruský prezident Vladimir Putin chce ukončit válku na Ukrajině. Není to ale podle něj tak snadné.

Osmasedmdesátiletý bývalý německý kancléř je přesvědčen, že Německo po konci války zase obnoví plně hospodářské vztahy s Ruskem. „Zemí, jako je Rusko, nemůžete izolovat dlouhodobě ani politicky, ani ekonomicky. Německý průmysl potřebuje suroviny, které má Rusko. Není to jen ropa a zemní plyn, ale také vzácné zeminy. A ty se nedají nahradit,“ prohlásil. Ruského prezidenta považuje za svého přítele. Naposledy se Schröder setkal s Putinem v březnu a neúspěšně se ho pokusil přesvědčit, aby ukončil válku na Ukrajině. „Myslím, že válka byla chybou. Vždycky jsem to říkal. Nyní musíme co nejrychleji vyjednat mír,“ řekl někdejší kancléř. „Vždy jsem sloužil německým zájmům,“ dodal.

Co se týká zvěstí, kterých se dopustila ruská armáda například v Buči, někdejší německý kancléř prohlásil, že musí být „vyšetřena“. Podle něj je nenařídil Putin, ale nižší velení. Schröder nadále odmítá rezignovat z postu předsedy dozorčí rady ruské ropné společnosti Rosněfť. V létě by se navíc mohl stát členem dozorčí rady ruského státního plynárenského podniku Gazprom. Díky svému vřelému vztahu s Ruskem zbohatl. Hodnota jeho majetku se odhaduje na 20 milionů eur, tedy zhruba půl miliardy korun.

Na Ukrajině mezitím ruská armáda nadále útočí na Donbas na východě země. U hranic s Ukrajinou ruská vojska rozmístila také odpalovací zařízení raket Iskander, které mají dolet až 500 kilometrů. O víkendu už ruské rakety zasáhly také přístavní město Oděsa, kde zahynulo osm lidí.

V Doněcku a v Luhansku, které ovládají prorusí separatisté, zadrželi členy zvláštní pozorovatelské mise Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě. Ministerstvo státní bezpečnosti neuznané Luhanské lidové republiky tvrdí, že se dopouštěli fyzického násilí. OBSE to ale odmítá.

Invaze sice pokračuje, britská rozvědka ale uvádí, že ruská armáda naráží na silný odpor ukrajinských vojsk, což Rusům přináší značné ztráty. „Špatná morálka a omezený čas na obnovu sil a přezbrojení pravděpodobně snižuje efektivitu ruských sil v bojích,“ píše se v hlášení britského ministerstva obrany. Do Kyjeva měli v neděli večer podle prohlášení ukrajinského prezidenta Volodymyra Zelenského dorazit také američtí ministři obrany a zahraničí.

Simone Radačičová

EU se dohodla na přísnější regulaci sociálních sítí

Vyjednávající za Evropský parlament a členské země EU se v noci na sobotu dohodli na nových pravidlech regulace obsahu na internetu. Velké technologické firmy, jako je Meta či Google, tak budou muset účinněji kontrolovat obsah na svých platformách, a pokud bude v rozporu se zákonem, tak jej ihned odstraňovat. Pokud to nebudou činit dostatečně razantně, budou jim hrozit pokuty v řádu až miliard dolarů. Hlavně nenávislné projevy by tak měly být odstraňovány rychleji.

Dohodu, která je označována za přelomovou, musí Evropský parlament a státy EU ještě oficiálně schválit. To se ale považuje za formalitu. Takzvaný akt o digitálních službách, DSA, je druhým bodem strategie evropské komisařky pro hospodářskou soutěž Margrethe Vestagerové, jejímž cílem je omezit sílu technologických gigantů. Dohoda byla uzavřena po více než 16 hodinách jednání.

„Máme dohodu o DSA: akt o digitálních službách zajistí, aby to, co je nelegální offline, bylo vnímáno a řešeno také jako nelegální online – ne jako slogan, jako realita,“ napsala Vestagerová na Twitteru.

Místopředsedkyně Evropského parlamentu Dita Charanzová dohodu o nových pravidlech pro internetový obsah vítá. Internet bude podle ní bezpečnějším místem, a to i díky návrhu na dodatečné opatření, které má mimo jiné zabránit reklamám cíleným na děti. Jde podle ní o největší legislativní zásah do internetového prostředí po 20 letech, přičemž nařízení zpřísňují požadavky zejména pro internetové giganty, ale nemají zbytečně zatěžovat menší firmy v online prostředí. „Jsem ráda, že byl přijat můj návrh na dodatečné opatření na větší ochranu dětí,“ uvedla Charanzová.

Podle DSA hrozí provozovatelům platform za porušení pravidel pokuta až šest procent z jejich celosvětového obrátu. Například pro společnost Meta, která vlastní sociální síť Facebook, by to mohlo znamenat pokutu kolem sedmi miliard dolarů, tedy přes 157 miliard Kč, pokud by se vyčázelo z jejího obrátu za loňský rok. Při opakovaném porušení by mohlo být provozovatelům zakázáno podnikat v EU.

Cílem DSA je mimo jiné zajistit, aby byl z internetu rychleji odstraňován nezákonný obsah, jako jsou nenávislné projevy, aby se méně sdílely škodlivé dezinformace a válečná propaganda a aby se na internetových tržištích méně prodávaly padělané výrobky. DSA je součástí rozsáhlého digitálního balíčku, který Evropská komise navrhla v prosinci 2020.

ČTK

Slovenský soud poslal exministra vnitra Kaliňáka do vazby

O bviněný bývalý slovenský ministr vnitra Robert Kaliňák bude stíhán vazebně. Rozhodl o tom v sobotu soudce Specializovaného trestního soudu, řekla mluvčí soudu Katarína Kudjáková. Kaliňák podal vůči verdiktu stížnost, kterou projedná Nejvyšší soud; na jeho rozhodnutí bude někdejší politik čekat ve vazbě. Spolu s Kaliňákem policie z několika trestných činů včetně založení a podpory zločinecké skupiny obvinila také expremiéra a šéfa opozičních sociálních demokratů (Směr-SD) Roberta Fica. V kauze jsou stíhány i další dvě osoby včetně někdejšího policejního prezidenta.

K případné vazbě pro expremiéra Fica musí dát nejprve souhlas slovenská sněmovna, protože expremiér je na rozdíl od někdejšího dlouholetého místopředsedy Směru-SD Kaliňáka poslancem. Prokuratura příslušnou žádost předložila sněmovně v pátek.

Žalobce žádal uvalit na Kaliňáka vazbu z obavy, že by exministr na svobodě mohl například ovlivňovat svědky nebo další obviněné, případně jinak mařit vyšetřování. Kaliňák podle svých obhájců obvinění označil za politickou kauzu. Obhajoba tvrdila, že v případě neshledala žádný důvod k vazbě. Policie podezírá Fica a Kaliňáka mimo jiné z toho, že v době, kdy byli u moci, zneužívali policii a finanční správu k diskreditaci politických oponentů.

ČTK

Česko dosud zmrazilo ruský majetek téměř za miliardu korun

Tuzemské úřady dosud zmrazilo ruský majetek v Česku za skoro miliardu korun. V České televizi to řekl ministr financí Zbyněk Stanjura (ODS). Bude-li tento majetek označen jako možná podpora válečných zločinů Ruska, je podle ministra do budoucna ve hře i jeho konfiskace. Možnosti zabavování ruského zmrazeného majetku vláda podle Stanjury prověřuje. Státy EU dosud zmrazilo kvůli válce na Ukrajině majetek za 37 miliard eur. Unie podle eurokomisařky Věry Jourové plánuje posílit mandát justiční agentury Eurojust pro vyšetřování zločinů na Ukrajině.

Zmrazování ruského majetku je součástí sankcí vůči Rusku za jeho invazi na Ukrajinu. Se zmrazeným majetkem jeho majitelé nemohou nakládat. Mezi dosud obstaveným majetkem v Česku jsou například i peníze jednoho z poslanců ruské Státní dumy.

ČTK